

๐ (๓๑)

สำหรับศาลใช้

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อ๑๙๑/๒๕๖๕

คดีหมายเลขแดงที่ อ๘๐๕/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลแขวงปทุมวัน

วันที่ ๑๕ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ความอาญา

ระหว่าง { พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด
นายยิ่งชีพ อัชฌานนท์

โจทก์

จำเลย

เรื่อง ลหุโทษ

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔ เวลากลางวัน เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลากลางวัน และเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ เวลากลางวัน ตามลำดับ จำเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพันตำรวจโทเทอดศักดิ์ มั่นสนน พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลลุมพินี เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่สอบสวนและมีอำนาจรวบรวมพยานหลักฐานในคดีอาญาตามกฎหมาย รวมถึงการจัดให้มีการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหาตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ พ.ศ. ๒๕๕๔ ออกตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ได้สั่งให้จำเลยซึ่งเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาที่ ๕๐๔/๒๕๖๔ เข้าร่วมกันจัดกิจกรรมซึ่งมีการรวมกลุ่มกันของบุคคลที่มีจำนวนรวมกันมากกว่า

รับรองสำเนาถูกต้อง

/๒๕ คน...

(ว่าที่ร้อยตรีหญิงเจนจิรา โพธิ์พุกข)

เจ้าพนักงานศาลยุติธรรมปฏิบัติการ

15 ธ.ค. 2565

- ๒ -

๒๕ คน เสี่ยงในการติดต่อสัมผัสกันที่สามารถแพร่โรคได้ และในคดีอาญาที่ ๕๗๘/๒๕๖๔ ข้อหา ร่วมกันจัดกิจกรรมซึ่งมีการรวมกลุ่มกันของบุคคลที่มีจำนวนรวมกันมากกว่า ๕๐ คน เสี่ยงในการ ติดต่อสัมผัสกันที่สามารถแพร่โรคโดยไม่ได้รับอนุญาต และในคดีอาญาที่ ๖๔๕/๒๕๖๔ ข้อหา ร่วมกันจัดกิจกรรมซึ่งมีการรวมกลุ่มกันของบุคคลที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่โรคโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามลำดับ เพื่อตรวจสอบประวัติอาชญากรรม แต่จำเลยไม่ปฏิบัติตามอันเป็นการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติ ตามคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้อำนาจไว้โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัว อันสมควร เหตุเกิดที่แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๙๑, ๓๖๘

จำเลยให้การปฏิเสธ

พิเคราะห์พยานหลักฐานโจทก์และจำเลยโดยตลอดแล้ว ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟัง ได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔ เวลากลางวัน พันตำรวจโทเทอดศักดิ์ มนัสชน ในขณะที่ปฏิบัติ หน้าที่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีสั่งให้จำเลยซึ่งเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาที่ ๕๐๔/๒๕๖๔ ข้อหาร่วมกันชุมนุมอันเป็นความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ พิมพ์ลายนิ้วมือ แต่จำเลยไม่ปฏิบัติตาม พันตำรวจโทเทอดศักดิ์ จึงกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีให้ดำเนินคดีจำเลยในข้อหาฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้อำนาจไว้โดยไม่มีเหตุหรือ ข้อแก้ตัวอันสมควรตามสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี เอกสารหมาย จ.๓ เมื่อวันที่ ๒๓

/พฤศจิกายน...

- ๓ -

พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ในขณะที่พันตำรวจโทเทอดศักดิ์ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีสอบสวนจำเลยซึ่งเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาที่ ๕๗๘/๒๕๖๔ ข้อหาร่วมกันชุมนุมอันเป็นความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ จำเลยไม่ได้พิมพ์ลายนิ้วมือในชั้นสอบสวน และเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ ในขณะที่พันตำรวจโทเทอดศักดิ์ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีสอบสวนจำเลยซึ่งเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาที่ ๖๔๕/๒๕๖๔ ข้อหาร่วมกันชุมนุมอันเป็นความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ จำเลยไม่ได้พิมพ์ลายนิ้วมือในชั้นสอบสวน เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ พันตำรวจโทเทอดศักดิ์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีให้ดำเนินคดีจำเลยในข้อหาฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้อำนาจไว้โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรตามสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี เอกสารหมาย จ.๔ พันตำรวจโทเทอดศักดิ์ให้การต่อพนักงานสอบสวนตามบันทึกคำให้การของผู้กล่าวหา เอกสารหมาย จ.๕ ร้อยตำรวจโทวาทีน ไผะแสน ดาบตำรวจพัลลภ คำภูแสง และพันตำรวจโทสุเทพ สุโพธิ์ ให้การต่อพนักงานสอบสวนตามบันทึกคำให้การของพยาน เอกสารหมาย จ.๑ จ.๒ และ จ.๖ ตามลำดับ ในชั้นสอบสวน จำเลยให้การปฏิเสธว่าไม่มีเจตนาฝ่าฝืนคำสั่งพันตำรวจโทเทอดศักดิ์ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนในคดีอาญาทั้งสามสำนวนดังกล่าวเนื่องจากมีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามบันทึกการแจ้งสิทธิของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหา บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและบันทึกคำให้การของผู้ต้องหา เอกสารหมาย จ.๗ จ.๘ และ จ.๙ ตามลำดับ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่

โจทก์มี...

- ๔ -

โจทก์มีพันตำรวจโทเทอดศักดิ์ มั่นสน เป็นพยานเบิกความว่า เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ ในขณะที่พยานปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีดำเนินการสอบสวนจำเลยซึ่งตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาที่ ๕๗๘/๒๕๖๔ และ ๖๔๕/๒๕๖๔ ตามลำดับ พยานสั่งให้จำเลยพิมพ์ลายนิ้วมือในแต่ละคดีเพื่อพิสูจน์ตัวบุคคลและเพื่อตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดอาญาของจำเลย แต่จำเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ในข้อนี้จำเลยนำสืบต่อสู้ว่าพันตำรวจโทเทอดศักดิ์ในฐานะพนักงานสอบสวนไม่ได้ออกคำสั่งให้จำเลยพิมพ์ลายนิ้วมือโดยจำเลยอ้างตนเป็นพยานเบิกความตอนหนึ่งว่า เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ จำเลยได้รับหมายเรียกให้ไปพบพนักงานสอบสวนเพื่อรับทราบข้อกล่าวหาในข้อหาร่วมกันชุมนุมอันเป็นความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ จำเลยให้การต่อพนักงานสอบสวนในคดีทั้งสองเรื่องว่าจำเลยเข้าร่วมการชุมนุมและเป็นบุคคลตามภาพถ่ายที่พนักงานสอบสวนให้ดูจริง แต่ให้การปฏิเสธโดยต่อสู้ในปัญหาข้อกฎหมาย แล้วจำเลยแจ้งต่อพนักงานสอบสวนว่า “เอาเหมือนเดิม” พันตำรวจโทเทอดศักดิ์ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนเจ้าของสำนวนไม่ได้ออกคำสั่งให้จำเลยพิมพ์ลายนิ้วมือและไม่ได้แจ้งว่าจำเลยจะถูกดำเนินคดีในข้อหาฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน โดยมีนางสาวกฤตยา กิจกาญจน์ และนางสาวพัชชา ชัยมงคลทรัพย์ เบิกความในทำนองเดียวกันว่าพนักงานสอบสวนไม่ได้ออกคำสั่งให้จำเลยพิมพ์ลายนิ้วมือในทั้งสองวันดังกล่าว เห็นว่า ในข้อนี้พยานโจทก์ปากพันตำรวจโทเทอดศักดิ์เบิกความตอบคำถามโจทก์และตอบคำถามค้านจำเลยตรงกันว่า พยานแจ้งจำเลยซึ่งเป็นผู้ต้องหาแล้วว่าจำเลยต้องพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อใช้ตรวจสอบประวัติ

/อาชญากรรม...

- ๕ -

อาชญากรรม โดยมีรายละเอียดตรงกับที่พยานให้การไว้ต่อพนักงานสอบสวนตามบันทึกคำให้การของผู้กล่าวหา เอกสารหมายเลข ๕ ส่วนจำเลยให้การต่อพนักงานสอบสวนว่า จำเลยมารายงานตัวในทั้งสองวันดังกล่าวเพื่อรับทราบข้อกล่าวหาในคดีเกี่ยวกับการเข้าร่วมการชุมนุมอันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย จำเลยสอบถามพยานโจทก์ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนว่า ต้องการให้จำเลยพิมพ์ลายนิ้วมืออีกหรือไม่เพราะเหตุใด พยานโจทก์ตอบว่าถ้าไม่ต้องการพิมพ์ลายนิ้วมือก็จะถูกดำเนินคดีข้อหาฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานอีก เมื่อพนักงานสอบสวนไม่ได้อธิบายว่าการพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลยมีประโยชน์หรือความจำเป็นต่อการสอบสวนอย่างไร จำเลยจึงขอไม่พิมพ์ลายนิ้วมือรายละเอียดปรากฏตามคำให้การของผู้ต้องหา เอกสารหมายเลข ๙ คำเบิกความของจำเลยในข้อนี้จึงไม่ตรงกับที่จำเลยให้การไว้ในชั้นสอบสวน ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ ตามลำดับ พนักงานตรวจโทเทอดศักดิ์ในฐานะพนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนและสั่งให้จำเลยพิมพ์ลายนิ้วมือแล้ว แต่จำเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ส่วนที่จำเลยให้การต่อสู้ว่าจำเลยไม่มีความผิดฐานฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานเนื่องจากจำเลยปฏิเสธไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยมีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร เห็นว่า การที่ผู้ต้องหาในคดีอาญาปฏิเสธหรือไม่ยินยอมปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานสอบสวนแต่อย่างหนึ่งอย่างใดนั้น จะมีความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๘ หรือไม่ ย่อมต้องพิจารณาพฤติการณ์เป็นรายกรณีไปว่ามีกฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานสั่งการให้ผู้ต้องหาปฏิบัติเช่นนั้นได้หรือไม่และผู้ต้องหามีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือไม่ ทั้งนี้พนักงานสอบสวนย่อมมีอำนาจในการดำเนินการสอบสวนคดีอาญาทั้งปวงที่อยู่ในเขต

/ห้องที่...

- ๖ -

ห้องที่รับผิดชอบของตนเพื่อการรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องลงโทษ โดยพนักงานสอบสวนมีหน้าที่ต้องรวบรวมหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้ ทั้งนี้เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหา เพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำผิด และเพื่อพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา โดยในส่วนของ การพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ต้องหานั้นก็ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์แห่งการรวบรวมหลักฐาน ซึ่งน่าจะกระทำให้คดีแจ่มกระจ่างขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ ประกอบมาตรา ๑๓๑ และมาตรา ๑๓๒ (๑) คดีนี้ได้ความตามที่จำเลยนำสืบว่า จำเลย ไม่มีเจตนาจะทำให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานสอบสวน จำเลย ปฏิเสธไม่พิมพ์ลายนิ้วมือเนื่องจากในชั้นสอบสวนของคดีอาญาทั้งสามดังกล่าวตามฟ้องนั้นจำเลย ยอมรับข้อเท็จจริงทุกประการแล้วว่าจำเลยเข้าร่วมการประชุมในวันและเวลาเกิดเหตุตามที่ถูก กล่าวหาและรับว่าเป็นบุคคลในภาพถ่ายตามที่พนักงานสอบสวนให้จำเลยดู แต่จำเลยให้การปฏิเสธ โดยต่อสู้ในข้อกฎหมายเท่านั้นว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดเนื่องจากจำเลยมีเสรีภาพในการ เข้าร่วมการประชุมตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ จึงไม่มีเหตุที่พนักงานสอบสวนจะต้องใช้ลายพิมพ์ นิ้วมือของจำเลยเนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวไม่ได้ทำให้พนักงานสอบสวนได้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เกี่ยวกับคดีที่จำเลยต้องหา อีกทั้งเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ จำเลยเคยพิมพ์ลายนิ้วมือตามคำสั่ง ของพนักงานสอบสวนสถานตำรวจนครบาลลุมพินีมาแล้วครั้งหนึ่งในคดีที่จำเลยตกเป็นผู้ต้องหาใน ข้อหาร่วมกันชุมนุมอันเป็นความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

/พ.ศ.๒๕๕๘...

พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นท้องที่เกิดเหตุเดียวกันกับคดีอาญาทั้งสามสำนวนตามฟ้อง อีกทั้งเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ จำเลยก็เคยพิมพ์ลายนิ้วมืออีกครั้งหนึ่งตามคำสั่งของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์ในคดีที่จำเลยตกเป็นผู้ต้องหาในข้อหาร่วมกันชุมนุมอันเป็นความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังนั้น พนักงานสอบสวนควรตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคลของจำเลยตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนตามหลักสากลโดยบังคับให้จำเลยซึ่งเป็นผู้ต้องหาต้องพิมพ์ลายพิมพ์นิ้วมือบ่อยครั้งเกินความจำเป็นแห่งการสอบสวนคดีอาญาเนื่องจากหลังการพิมพ์ลายนิ้วมือ มือของจำเลยต้องเลอะเทอะเปรอะเปื้อนด้วยหมึกสีดำที่ไม่สามารถล้างออกได้โดยง่ายกระทบต่อการดำเนินชีวิตในวันดังกล่าวและเป็นสัญลักษณ์ว่าจำเลยเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา และเมื่อจำเลยสอบถามพนักงานสอบสวนถึงเหตุผลทางกฎหมายที่ต้องพิมพ์ลายนิ้วมือในคดีอาญาทั้งสามสำนวนดังกล่าว พนักงานสอบสวนกลับแจ้งเหตุผลเพียงว่าหากไม่มีการพิมพ์นิ้วมือนัดไว้ในสำนวนการสอบสวน พนักงานอัยการจะไม่ยอมรับสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวน ในข้อนี้ได้ความจากพยานโจทก์ปากพันตำรวจโทเทอดศักดิ์เบิกความตอนหนึ่งว่า พยานใช้อำนาจในฐานะพนักงานสอบสวนปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการรวบรวมพยานหลักฐานและการสอบสวนคดีอาญาประกอบระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ พ.ศ. ๒๕๕๔ ออกตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ สั่งให้จำเลยซึ่งเป็นผู้ต้องหาในความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ในหลายคดีพิมพ์ลายนิ้วมือ

/ในทุกคดี...

ได้ในทุกคดีที่จำเลยเป็นผู้ต้องหาได้ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๑ กำหนดว่า ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมหลักฐานทุกชนิด เท่าที่สามารถจะทำได้เพื่อประสงค์ จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกล่ามทา เพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำผิด และพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา แต่ข้อเท็จจริงได้ความตามที่พันตำรวจโท เทอดศักดิ์ตอบคำถามค้านจำเลยตอนหนึ่งว่า พยานสั่งให้จำเลยพิมพ์ลายนิ้วมือเพียงเพื่อจะนำไป ตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดอาญา แต่ไม่ได้นำไปตรวจเปรียบเทียบกับลายนิ้วมือในที่เกิดเหตุหรือวัตถุพยานอื่นแต่อย่างใด และหากจำเลยไม่ยอมให้พิมพ์ลายนิ้วมือ พนักงานสอบสวน ไม่สามารถสรุปสำนวนการสอบสวนส่งพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อได้เนื่องจากพนักงาน อัยการจะไม่ยอมรับสำนวนการสอบสวนที่ไม่มีผลการตรวจลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ต้องหา โดยโจทก์มี ร้อยตำรวจโทภูธเนท สงแก้ว พนักงานสอบสวนในคดีนี้เป็นพยานเบิกความว่า พนักงานสอบสวนมี อำนาจสั่งให้จำเลยซึ่งเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาทั้งสามสำนวนตามฟ้องพิมพ์ลายนิ้วมือได้ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประกอบระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วย ประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ พ.ศ. ๒๕๕๔ ออก ตามความแห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งให้พนักงานสอบสวนมีหน้าที่ในการ สั่งให้ผู้ต้องหาพิมพ์ลายนิ้วมือได้ทุกคดี เว้นแต่จะเป็นคดีลหุโทษ คดีที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าลหุโทษ หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก รวมทั้งความผิดตามกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งได้ เปรียบเทียบปรับแล้วตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่ เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ พ.ศ. ๒๕๕๔ เอกสารหมาย จ.๑๐ ทั้งนี้ เพื่อ

/ประโยชน์...

ประโยชน์ในการตรวจสอบตัวบุคคล ตรวจสอบประวัติอาชญากรรมประกอบการพิจารณาขอโทษ หรือเพิ่มโทษในกรณีผู้ต้องหาเคยกระทำความผิดอาญาอื่นมาก่อน แต่เมื่อพิจารณาในส่วนของ ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ พ.ศ. ๒๕๕๔ เห็นว่า พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็น บทบัญญัติที่กำหนดเกี่ยวกับการบริหารราชการตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ครอบคลุมถึง การบริหารราชการ การบริหารงานบุคคล การบังคับบัญชา การแต่งตั้งและโยกย้ายหรือการ ดำเนินการทางวินัยเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวซึ่งเป็นฐาน แห่งการออกระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ พ.ศ. ๒๕๕๔ นั้น อยู่ในลักษณะ ๒ การจัดระเบียบราชการใน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติลงนามและประกาศใช้บังคับแก่ เจ้าพนักงานตำรวจโดยเฉพาะอันเป็นเรื่องภายในของสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงาน ทางปกครอง ไม่ใช่กฎหมายที่มีบทบัญญัติมุ่งหมายบังคับใช้กับประชาชนเป็นการทั่วไป ระเบียบ ดังกล่าวในข้อ ๑ ที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนมีหน้าที่ในการสั่งให้ผู้ต้องหาพิมพ์ลายนิ้วมือได้ ทุกคดีจึงไม่อาจใช้อ้างยันหรือบังคับแก่จำเลยได้ พนักงานสอบสวนจึงไม่อาจอ้างเหตุผลว่าจำเลย ซึ่งเป็นผู้ต้องหาต้องพิมพ์ลายพิมพ์นิ้วมือติดไว้ในสำนวนการสอบสวนทุกเรื่องทุกคดีเพียงเพื่อให้ พนักงานอัยการจะได้ไม่ปฏิเสธไม่รับสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนได้เนื่องจากเป็น เพียงทางปฏิบัติระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเท่านั้นไม่อาจใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไปได้ ในส่วนที่ โจทก์นำสืบอ้างว่าพนักงานสอบสวนต้องสั่งให้จำเลยพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อพิสูจน์ตัวบุคคลและ

/ตรวจสอบ...

- ๑๐ -

ตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยนั้น จำเลยนำสืบว่าก่อนเกิดเหตุตามฟ้องจำเลย เคยตกเป็นผู้ต้องหาในความผิดเกี่ยวกับการร่วมกันชุมนุมอันฝ่าฝืนต่อกฎหมายมาก่อนและเคยให้ความร่วมมือกับพนักงานสอบสวนโดยยินยอมพิมพ์ลายนิ้วมือไว้แล้วถึงสองครั้งที่สถานตำรวจนครบาลลุมพินีและสถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์ตามลำดับ ดังนั้น ในการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดอาญาของจำเลย พนักงานสอบสวนสามารถใช้ผลการตรวจลายพิมพ์นิ้วมือที่จำเลยเคยพิมพ์ไว้แล้วในคดีอื่นได้โดยไม่ต้องบังคับให้จำเลยพิมพ์ลายนิ้วมือใหม่อีกครั้ง ในข้อนี้ พยานโจทก์ปากพันตำรวจโทเทอดศักดิ์ก็เบิกความตอบคำถามตั้งโจทก์ว่า การพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ต้องหาแต่ละคดีจะจัดทำไว้สองชุดโดยชุดหนึ่งส่งไปที่กองทะเบียนประวัติอาชญากรรมเพื่อบันทึกข้อมูลคดีไว้ในระบบฐานข้อมูลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนอีกชุดหนึ่งเก็บสำรองไว้ในสำนวนคดีแห่งสถานีตำรวจท้องที่มีการจัดเก็บลายนิ้วมือของผู้ต้องหา และเบิกความตอบคำถามค้านจำเลยว่า พยานในฐานะพนักงานสอบสวนไม่เคยสงสัยว่าบุคคลที่ปรากฏต่อหน้าพยานในขณะที่ทำการสอบสวนคดีทั้งสามสำนวนตามฟ้องนั้นเป็นบุคคลอื่นซึ่งแอบอ้างมาเป็นผู้ต้องหาแทนจำเลยแต่อย่างใด แสดงว่าพยานโจทก์ในฐานะพนักงานสอบสวนแน่ใจแล้วว่าจำเลยคือผู้ต้องหาในคดีเนื่องจากจำเลยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาเกี่ยวกับการร่วมกันชุมนุมอันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมายหลายคดีในหลายท้องที่รวมถึงสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีที่พยานปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวนอยู่ในช่วงเวลาเกิดเหตุ การที่พยานโจทก์ในฐานะพนักงานสอบสวนสั่งให้จำเลยพิมพ์ลายนิ้วมือจึงฟังไม่ได้ว่ากระทำไปเพื่อพิสูจน์ทราบตัวบุคคล และแม้พนักงานสอบสวนจะมีอำนาจตรวจลายพิมพ์นิ้วมือผู้ต้องหา แต่ก็จำกัดเพียงเพื่อประโยชน์แห่งการรวบรวมหลักฐานซึ่งน่าจะ

/กระทำ...

กระทำให้คดีแจ่มกระจ่างขึ้นเท่านั้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๒ (๑) แต่เมื่อจำเลยยอมรับข้อเท็จจริงตามที่จำเลยต้องหาทุกประการแล้วประกอบกับพนักงานสอบสวน ไม่มีข้อสงสัยว่าบุคคลที่ปรากฏต่อหน้าตนนั้นเป็นบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่จำเลย เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าพนักงานสอบสวนจะต้องนำลายพิมพ์นิ้วมือของจำเลยไปตรวจสอบเปรียบเทียบกับลายนิ้วมือแฝงที่ปรากฏบนวัตถุพยานหรือสถานที่เกิดเหตุแต่อย่างใด และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยโต้แย้งพยานหลักฐานขึ้นใดเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงให้เห็นเป็นอย่างอื่น เพียงแต่จำเลยไม่ได้กระทำความผิดโดยยกข้อต่อสู้ในประเด็นข้อกฎหมายว่าจำเลยมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เท่านั้น ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้เช่นกันว่าการที่พยานโจทก์ในฐานะพนักงานสอบสวนสั่งให้จำเลยพิมพ์ลายนิ้วมือเป็นไปเพื่อพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของจำเลย ซึ่งเป็นผู้ต้องหา ส่วนที่โจทก์นำสืบอ้างว่าการพิมพ์ลายนิ้วมือต้องกระทำเพื่อการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของจำเลยนั้น ข้อเท็จจริงได้ความตามทางนำสืบของจำเลยว่าการที่จำเลยปฏิเสธไม่ยอมพิมพ์ลายนิ้วมือและอธิบายเหตุผลให้พนักงานสอบสวนทราบแล้วว่าจำเลยเคยพิมพ์ลายนิ้วมือไว้แล้วที่สถานีตำรวจนครบาลลุมพินีท้องที่เกิดเหตุ พนักงานสอบสวนย่อมสามารถใช้ลายพิมพ์นิ้วมือของจำเลยดังกล่าวมาตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยได้โดยไม่ต้องให้จำเลยต้องพิมพ์ลายนิ้วมือใหม่ทุกครั้งที่ตกเป็นผู้ต้องหาและจำเลยก็มอบบัตรประจำตัวประชาชนให้พนักงานสอบสวนแล้วเพื่อใช้ตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยได้ทุกประการ ซึ่งโจทก์ก็ไม่ได้นำสืบให้เห็นเป็นอย่างอื่น ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามที่จำเลยนำสืบ ดังนั้น เมื่อพนักงานสอบสวนไม่ได้มีความสงสัยว่าจำเลยเป็นบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ผู้ต้องหาในคดีอาญาทั้งสามสำนวน

/ดังกล่าว...

ดังกล่าว แม้จำเลยไม่ยินยอมให้พนักงานสอบสวนพิมพ์ลายนิ้วมือ แต่พนักงานสอบสวนยอมใช้บัตรประจำตัวประชาชนของจำเลยที่จำเลยมอบให้ในการตรวจสอบประวัติอาชญากรและข้อมูลอื่น ๆ ของจำเลยได้ ในส่วนที่จำเลยนำสืบให้เหตุผลเพิ่มเติมว่าสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐ ย่อมมีหน้าที่จัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ต้องหาอันถือว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคลประการหนึ่งที่ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงพอที่เกี่ยวข้องและจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานตนให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้นและต้องยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๓ (๑) และพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลลุมพินียอมนำข้อมูลเกี่ยวกับลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ต้องหาที่จัดเก็บและอยู่ในความควบคุมดูแลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อใช้ประโยชน์ในการสอบสวนคดีอาญาตามอำนาจหน้าที่ได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๔ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน นอกจากนี้ปัจจุบันยังปรากฏว่ามีพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ที่สำคัญตอนหนึ่งว่าปัจจุบันเทคโนโลยีได้มีความก้าวหน้าและโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้มีการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินโดยให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นระบบข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการให้บริการภาครัฐให้อยู่ในระบบ

/ดิจิทัล...

ดิจิทัลที่มีระบบการทำงานและข้อมูลเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานของรัฐอย่างมั่นคงปลอดภัยมี
ประสิทธิภาพ รวดเร็ว เปิดเผยและโปร่งใส รวมทั้งประชาชนได้รับความสะดวกในการรับบริการ
โดยเพื่อให้การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัลเป็นไปตามวัตถุประสงค์
หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลเพื่อประโยชน์ในการ
อำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว
การผลัการะให้จำเลยซึ่งเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาซึ่งเคยพิมพ์ลายนิ้วมือของตนไว้ครั้งหนึ่งแล้วที่
สถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุต้องพิมพ์ลายนิ้วมือของตนอีกครั้งเพื่อติดไว้ในสำนวนการสอบสวนจึง
เป็นเหตุผลที่รับฟังไม่ได้และไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของบทกฎหมายดังกล่าวข้างต้น และแม้
จำเลยจะยินยอมพิมพ์ลายนิ้วมือตามคำสั่งของพนักงานสอบสวนก็ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการ
รวบรวมพยานหลักฐานของพนักงานสอบสวนเพื่อพิสูจน์ว่าจำเลยมีผิดหรือบริสุทธิ์แต่อย่างใด
การที่จำเลยไม่ยินยอมพิมพ์ลายนิ้วมือตามคำสั่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลลุมพินี
ในสำนวนการสอบสวนซึ่งจำเลยเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาที่ ๕๐๔/๒๕๖๔, ๕๗๘/๒๕๖๔ และ
๖๔๕/๒๕๖๔ ในข้อหาร่วมกันชุมนุมอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชกำหนดการบริหารราชการใน
สถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยอ้างเหตุดังกล่าวทั้งหมดข้างต้นแก่พนักงานสอบสวนดังที่
วินิจฉัยไปแล้วนั้น ตามพฤติการณ์แห่งคดีจึงเป็นข้ออ้างที่พอรับฟังได้ว่ามีเหตุหรือข้อแก้ตัวอัน
สมควรเนื่องจากไม่ได้ก่อให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินการสอบสวนคดีของพนักงานสอบสวนแต่
อย่างใด พยานหลักฐานของโจทก์จึงรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยมีความผิดฐานฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

/ของเจ้าพนักงาน...

ของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้อำนาจไว้โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๘ จำเลยจึงไม่มีความผิดตามฟ้อง

พิพากษายกฟ้อง./

นายณัฐพงษ์ วิทยารุ่งเรืองศรี

